

Socialnämnden

För kännedom:
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktiges presidium

Revisionsrapport: Grundläggande granskning

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört grundläggande granskning för att bedöma om nämnden har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Revisionen önskar att socialnämnden lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten. Svar önskas senast den 21 maj 2021.

Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

För Ånge kommuns revisorer

Roger Sundin
Ordförande

Alf Hallén
Vice ordförande

Grundläggande granskning - socialnämnden

Rapport

Ånge kommun

KPMG AB

2020-02-02

Antal sidor 7

Ånge kommun
Grundläggande granskning - socialnämnden

2020-02-02

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod	3
3	Kommentarer till granskningen år 2019	4
4	Resultat av granskningen	5
4.1	Målstyrning	5
4.2	Ekonomistyrning	6
4.3	Uppföljning av intern kontroll	7

Änge kommun

Grundläggande granskning - socialnämnden

2020-02-02

1 Sammanfattning

Kommunallagen (KL 12 kap 1§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte är att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål behöver säkerställas och att nämnden behöver vidta åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans.

Vi rekommenderar nämnden:

- att se över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål, se avsnitt 4.1
- att vidta åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans, se avsnitt 4.2
- att se över tillvägagångssätten för uppföljning av kontrollmomenten, se avsnitt 4.3

2 Inledning/bakgrund

Kommunallagen (KL 12 kap §1) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om nämnden har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Resultatet av granskningen ligger till grund för revisorernas ansvarsprövning tillsammans med övriga granskningar.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— Kommunallagen (2017:725)

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

— KPMG har tillsammans med revisionen träffat presidiet

— Dokumentstudier av underlag erhållet av nämnden och inhämtat från kommunens hemsida, bl.a. protokoll, verksamhetsplan, delårsrapport och internkontrollplan.

Rapporten är faktakontrollerad av nämndsordförande och förvaltningschef för socialförvaltningen.

Ånge kommun
Grundläggande granskning - socialnämnden

2020-02-02

3 **Kommentarer till granskningen år 2019**

KPMG genomförde på uppdrag av kommunens revisorer motsvarande granskning under år 2019. Socialnämnden svarade på rekommendationerna till denna granskning:

Målstyrning:

Socialnämnden följer Ånge kommuns styrmodell med uppföljning av åtgärder för att nå mål vid tertialrapport 1, delårsrapport och årsredovisning. Nämnden har även ett eget årshjul med uppföljningspunkter för mål och verksamhet.

Nämnden noterar revisorernas inställning att den nämnd som kan styra mot fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning även bör ha det som ett eget mål och följa upp det löpande. Bland målen för 2021 finns målet "Satsningar på förebyggande arbete", vilket också innefattar åtgärder som styr mot kommunfullmäktiges mål.

Uppföljning av internkontroll:

Revisorerna har under två år i följd rekommenderat att nämnden i risk- och väsentlighetsanalysen i större utsträckning utgår från verksamheternas processer och inrikta sig på att kontrollera följsamhet till de redan inarbetade kontrollerna i processerna samt identifiera brister i dessa kontroller. Nämnden fortsätter sitt fördjupande arbete för att förstå processerna och hur nämnden kan undersöka hur väl verksamheten kontrollerar sina processer.

4 Resultat av granskningen

4.1 Målstyrning

Ånge kommun har en vision som sträcker sig fram till 2020 och lyder enligt följande: "Kommunen har en atmosfär av närhet och nytänkande som gör den attraktiv att leva, bo och verka i". Vidare har kommunfullmäktige i *Mål och Prioriteringar Budget 2020 Ekonomisk plan 2021–2022* fastställt tre övergripande mål (strategiska insatsområden) för perioden 2014–2020.

- Det goda livet
- Utbildning och kompetensförsörjning
- Ett levande näringsliv

Med utgångspunkt i de övergripande målen har kommunfullmäktige fastställt fyra verksamhetsmål utifrån förslag från socialnämnden¹. Samtliga mål finns redogjorda för i dokumentet *Mål och prioriteringar*. Vi noterar att dokumentet inte redogör för nämndens beslutade prioriterade aktiviteter som enligt kommunens styrprocess² ska bidra till måluppfyllnad samt att två av målen saknar tydliga mätetal.

Vi har tagit del av delårsrapporten per 2020-08-31 och noterar att nämnden har följt upp samtliga verksamhetsmål och delar av de tillhörande prioriterade aktiviteterna. Av uppföljningen framgår att nämnden bedömer att målet avseende en ökad frisknärvaro bland anställda inte uppnås till följd av covid-19. För övriga mål bedöms ett mål som uppfyllt och två mål bedöms vara, såsom vi uppfattar det, på väg att uppfyllas.

4.1.1 Bedömning

Socialnämnden har inte fastställt någon egen verksamhetsplan utan målen är inarbetade i det kommungemensamma dokumentet för mål och prioriteringar.

Vi anser att nämnden bör säkerställa att samtliga mål har tydligt utformade mått och/eller indikatorer i syfte att konkretisera och effektivisera arbetet med målstyrning. Nämnden bör även regelbundet följa upp målen och om avvikelse konstateras besluta om måluppfyllande åtgärder.

Vi rekommenderar därför att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål.

¹ SN 2019-04-25 § 78, SN 2019-10-31 § 155

² KF 2017-11-27 § 93

4.2 Ekonomistyrning

Socialnämnden föreslog den 29 augusti 2019³ i enlighet med kommunfullmäktiges beslut⁴ besparingar i budget 2020, drygt 3,2 mnkr. Besparingsförslaget innebar framförallt en minskning av antalet särskilda boendeplatser. För att ställa om till andra arbetsätt begärde socialnämnden den 24 september 2019⁵ om en utökad budgetram med drygt 6,4 mnkr.

Nämnden antog i december 2019 en budget, 263 mnkr⁶ i enlighet med kommunfullmäktiges beslut⁷ vilket är en ökning med 11,4 mnkr jämfört med det ursprungliga förslaget.

Nämnden har följt upp ekonomin månadsvis.

Av delårsrapporten per sista augusti framgår ett utfall motsvarande -0,7 mnkr och en prognos per helår motsvarande drygt -3 mnkr. Enligt delårsrapporten har covid-19 påverkat ekonomin väsentligt och medfört extra kostnader som återsökts i bidrag. Exakta beloppen framgår inte. Prognosen förklaras bl.a. av ökade kostnader för försörjningsstöd, ökat behov hemtjänsten och dubbelbemanning inom särskilda boenden till följd av komplexa ärenden.

4.2.1 Bedömning

Trots att vi är medvetna om att covid-19 påverkat verksamheten i betydande omfattning anser vi att det är viktigt att nämnden vidtar åtgärder för att skapa förutsättningar för en ekonomi i balans.

Vi rekommenderar att nämnden vidtar åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans.

---

³ SN 2019-08-29 § 114

⁴ KF 2019-06-17 § 41

⁵ SN 2019-09-24 § 138

⁶ SN 2019-12-19 § 185

⁷ KF 2019-11-25 § 81

4.3 Uppföljning av intern kontroll

Nämnden antog 2020-02-27 en internkontrollplan för år 2020⁸. Till grund för internkontrollplanen, som omfattar fyra kontrollmoment, ligger en upprättad riskanalys. Kontrollmomenten utgörs av personal- och kompetensförsörjning inom socialtjänsten, hantering av kontanta medel, skyddsronder och persondataskydd.

Av delårsrapporten per sista augusti framgår att nämnden följt upp samtliga kontrollmoment. Vad gäller kontrollpunkterna avseende hantering av kompetensförsörjning i strategisk ledningsgrupp samt riktad och allmänna skyddsronder framgår att det noterats större avvikelser.

Av uppföljningen framgår att kompetensförsörjningens stående punkt har prioriterats bort vid de strategiska ledningsgruppsmötena till följd av planering riktad mot hanteringen av covid-19. Vid faktakontroll framkom att de strategiska ledningsgruppsmötena i sin helhet har prioriterats bort till följd av hantering av covid-19. Målet med hantering av kompetensförsörjning som en stående punkt vid de strategiska ledningsgruppsmötena är att hantera frågan med ett långsiktigt perspektiv, planera utbildningar, arbeta mot rekryteringar för framtiden, följa samhällsutveckling såsom pensionsavgångar, förskjutningar av brukarbehov och kompetenskrav. Under pandemin uppges planeringen för kompetensförsörjning gått från det långsiktiga till det absolut nödvändiga för den absoluta närtiden, för att inte riskera den kort- och långsiktiga hälsan hos brukare och anställda.

Även de allmänna skyddsronderna har enligt uppföljningen per sista augusti bortprioriterats till följd av covid-19 och fokus har istället varit på arbetsmiljöanalysen kopplade till pandemin. Vid faktakontroll framkom att processen för skyddsronder har setts över och att anledningen till att vissa enheter inte har genomfört skyddsronderna inom den fastställda tidsramen är att de har haft ansträngda situationer, t.ex. för stora arbetsgrupper.

4.3.1 Bedömning

Vi ser positivt på att nämnden upprättat en riskanalys som grund för internkontrollplanen samt att de områden som bedöms ha högst risk utgör punkterna för intern kontroll.

Vi anser trots pandemin att nämnden bör se över avvikelserna som uppföljningen av intern kontrollen redovisat, främst om det finns anledningar till avvikelserna bortsett från covid-19.

Vi bedömer att avseende hantering av kontanta medel att nämnden bör se över möjligheterna att följa upp det mer löpande, inte enbart vid årsskiftet.

Vi rekommenderar att nämnden ser över tillvägagångssätten för uppföljning av kontrollmomenten.

---

⁸ SN 2020-02-27 § 4

Änge kommun
Grundläggande granskning - socialnämnden

2020-02-02

4.4 Rekommendationer och slutsatser

Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte är att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål behöver säkerställas och att nämnden behöver vidta åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans.

Vi rekommenderar nämnden:

- att se över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål, se avsnitt 4.1
- att vidta åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans, se avsnitt 4.2
- att se över tillvägagångssätten för uppföljning av kontrollmomenten, se avsnitt 4.3

Datum som ovan

KPMG AB

Klara Engström
Kommunal revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.